

Til lovforslag nr. L 172. Tillægsbetænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 29. maj 1997

## Tillægsbetænkning

over

### Forslag til konkurrencelov

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde og har herunder stillet spørgsmål til erhvervsministeren, som denne har besvaret skriftligt og mundtligt. Udvalget har tillige stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og miljø- og energiministeren og disses svar herpå er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Kommunernes Landsforening og Dansk Skovforening.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *mindretal* inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) finder, at den fri konkurrence ikke fuldt ud er sikret ved det foreliggende lovforslag, når offentlige virksomheder fortsat har en lovhjemlet ret til særbehandling. Dette spørgsmål vil Fremskridtspartiet komme tilbage til i det kommende folketingsår. Når Fremskridtspartiet alligevel stemmer for en ny konkurrencelov, er det, fordi der trods alt er sket forbedringer i forhold til den eksisterende lov.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget, efter at disse partiers ændringsforslag om fusionskontrol blev nedstemt ved 2. behandling af lovforslaget.

Lissa Mathiasen (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Sonja Mikkelsen (S)

Hardy Hansen (S) Jacob Buksti (S) Kjeld Rahbæk Møller (SF) Ulla Solvang (RV)

Frank Aaen (EL) Sonja Albrink (CD) Svend Erik Hovmand (V) Pia Larsen (V)

Svend Heiselberg (V) Erik Larsen (V) Kai Dige Bach (KF) nfm. Pernille Sams (KF)

Flemming Hansen (KF) Kirsten Jacobsen (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

## ERHVERVSMINISTEREN

## Bilag

## Nogle af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og miljø- og energiministeren og disses svar herpå

*Spørgsmål 114:*

Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Kommunernes Landsforening af 26. maj 1997, jf. bilag 170.

*Svar:*

§ 2, stk. 2, 1. pkt., som affattet ved mit ændringsforslag, er udformet således: »Reglerne i kapitel 2 og 3 gælder ikke, hvis en konkurrencebegrænsning er en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering«.

Undtagelsen er begrundet i, at politisk bestemte reguleringer ikke skal kunne underkendes af konkurrencemyndigheden, »idet disse reguleringer kan være betinget af andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen«.

Heri ligger, at der kan være andre samfundsmæssige hensyn som f.eks. økonomi, sociale forhold, miljø, forsyningssikkerhed m.v., som – set fra en overordnet betragtning – er vigtigere end hensynet til konkurrencen.

Ved offentlig regulering forstås efter ændringsforslaget bl.a. lovgivning og bekendtgørelser, generelle budgetregler, aktstykker samt reglerne om kommunernes ulovbestemte opgaver (kommunalfuldmagten).

Offentlig regulering omfatter herefter ikke kommunale beslutninger eller kommunale regulativer. Derfor har det været nødvendigt at indføje et nyt 2. pkt. for at sikre, at andre hensyn end hensynet til konkurrencen ligeledes kan gøre sig gældende på det kommunale niveau. Men muligheden for konkurrencebegrænsninger på det kommunale niveau omfatter alene de områder, hvor kommunalbestyrelsen ved lov er pålagt en opgave. Det betyder, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at tilrettelægge de opgaver, den er pålagt efter lovgivningen, og kommunalbestyrelsen kan i denne tilrettelæggelse tage andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen.

§ 2, stk. 2, har herefter fået følgende ordlyd:

»En konkurrencebegrænsning, som er fastsat af en kommunalbestyrelse, er kun en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering, når konkurrencebegrænsningen er nødvendig for, at kommunalbestyrelsen kan opfylde de opgaver, den er pålagt i henhold til lovgivning«.

Heri ligger, at ændringsforslaget kun undtager konkurrencebegrænsninger, som er fastsat af en kommunalbestyrelse inden for den del af kommunalbestyrelsens opgaver, som er pålagt i henhold til lovgivning. Dvs. »at det skal følge af lovgivning, at en kommunalbestyrelse har ansvaret for eller skal varetage en bestemt opgave«. Der stilles, jf. bemærkningerne til 1. pkt., ingen særlige indholdsmæssige krav til reguleringens ordlyd.

De hensyn, som kommunalbestyrelsen kan inddrage, hvis den fastsætter en konkurrencebegrænsning, vil afhænge af hensynene bag den konkrete lov, der pålægger kommunerne opgaven. Der er således ikke tale om, at konkurrenceloven begrænser de hensyn, der måtte ligge bag den pågældende lovgivning, og som dermed ligger bag en kommunalbestyrelses beslutning.

Det følger desuden af § 2, stk. 2, 2. pkt., at konkurrencebegrænsningen skal være nødvendig for at opfylde de opgaver, der er pålagt kommunen i henhold til lovgivning. Dette nødvendighedskriterium indebærer ikke, at alle andre samfundsmæssige hensyn f.eks. miljøhensyn skal tilsidesættes ved kommunale beslutninger. Det følger af bemærkningerne, at spørgsmålet om, »hvorvidt en konkurrencebegrænsning er nødvendig afhænger af de hensyn eller mål, der ligger bagved den pågældende lovgivning«.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der i nødvendighedsbetragtningen ligger et krav om, at en kommunalbestyrelse skal vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning. Dette betyder, at kommunalbestyrelsen, når den har truffet en beslutning, der i øvrigt tilgodeser andre hensyn end hensynet til konkur-

rencen, skal vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning ved udførelsen af en given opgave.

Kommunernes Landsforening påpeger i deres brev af 26. maj 1997, at § 2, stk. 2, som affattet ved mit ændringsforslag, skaber usikkerhed om løsningen af et betydeligt antal kommunale opgaver.

Således anfører Kommunernes Landsforening, at: »For alle disse opgaver gælder det, at de i dag kan udføres på flere forskellige måder, hvorimod kommunerne med ændringsforslaget tilsyneladende fratages mulighederne for at træffe helhedsorienterede beslutninger, hvori andre væsentlige samfundsmæssige hensyn end hensynet til at undgå konkurrencebegrænsninger kan indgå«.

Denne fortolkning er ikke korrekt.

Som det fremgår af ovennævnte gennemgang af § 2, stk. 2, samt bemærkningerne til ændringsforslaget, er det netop muligt for en kommunalbestyrelse at anlægge en mere helhedsorienteret løsning for at varetage de hensyn eller mål, der ligger bagved den pågældende lovgivning.

Samfundsmæssige hensyn til økonomien, sociale forhold, miljø, forsyningssikkerhed m.v. kan således indgå i en helhedsorienteret kommunal beslutning.

Men når kommunerne har tilgodeset de andre samfundsmæssige hensyn som f.eks. miljøhensyn m.v., og hvis kommunalbestyrelsen har flere løsningsmuligheder for at varetage opgaven, så skal kommunalbestyrelsen vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning. Det vil derfor ikke være muligt at erstatte ordet »nødvendig« med f.eks. »hensigtsmæssig«.

Ordet »nødvendig« i § 2, stk. 2, er imidlertid ikke til hinder for, at en kommunalbestyrelse ved opfyldelsen af sine lovbestemte opgaver kan varetage andre hensyn end hensynet til konkurrencen, ligesom det ikke er til hinder for, at kommunerne kan vælge selv at varetage en opgave. Det følger bl.a. af min besvarelse af spørgsmål 24 og 96, hvoraf det fremgår, at konkurrencelovens regler ikke er bestemmende for, hvornår staten eller kommunen skal udlicitere en opgave eller selv forestå varetagelsen. Med ordet »nødvendig« ligger der ikke nogen begrænsninger i den hidtidige frihed for en kommune eller et kommunalt fællesskab til at bestemme, om en opgave pålagt efter lovgivningen skal varetages/udføres af kommunen selv eller en tredjemand. Det gælder lige så lidt, som konkurrencelovens regler er bestemmende for, om en privat virksomhed kan varetage en opgave selv, eller om virksomheden ønsker at varetage en opgave gennem underleverandører m.v.

## KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 26. maj 1997

Folketingets Erhvervsudvalg  
Christiansborg  
1240 København K

*Vedr. forslag til konkurrencelov*

Landsforeningen er blevet bekendt med, at der er udarbejdet et udkast til ændringsforslag til konkurrencelovens § 2, som skal indgå i Erhvervsudvalgets betænkning om konkurrenceloven. Ændringen fremgår af Erhvervsudvalgets betænkning af 22. maj 1997, som blev offentliggjort i dag.

Efter landsforeningens opfattelse synes konsekvenserne af ændringsforslaget at være yderst vidtrækkende i forhold til den oprindelige formulering af lovteksten.

Ændringsforslaget kan således i den nuværende udformning skabe usikkerhed om løsningen af et betydeligt antal kommunale opgaver, herunder børnepasning, ældrepleje, biblioteksvirksomhed, vandforsyning, affaldshåndtering, spildevand og energiforsyning.

For alle disse opgaver gælder det, at de i dag kan udføres på flere forskellige måder, hvorimod kommunerne med ændringsforslaget tilsyneladende fratages mulighederne for at træffe helhedsorienterede beslutninger, hvori andre væsentlige samfundsmæssige hensyn end hensynet til at undgå konkurrencebegrænsninger kan indgå.

Samfundsmæssige hensyn til økonomi, sociale forhold, miljø, forsynings sikkerhed m.v. kan således med ændringsforslaget kun indgå, hvis de fremgår direkte af lovgivningen.

Det ændrede lovforslag omfatter tilsyneladende både de situationer, hvor kommunen handler inden for kommunalfuldmagten, og situationer, hvor der er tale om lovbundne opgaver, som varetages decentralt, og hvor der hidtil har været hel eller delvis metodefrihed for kommunernes løsning af den konkrete opgave.

Kun en detaljeret statslig regulering, der helt vil bryde med principperne bag decentraliseringen af disse opgaver, kan herefter sikre et bredere helhedssyn i opgaveløsningen.

Det er landsforeningens klare opfattelse, at disse meget omfattende mulige konsekvenser af ændringsforslaget må have været helt utilgittede.

En indarbejdelse af hele det offentlige område i konkurrenceloven bør ske på et klart og gennearbejdet grundlag. Denne klarhed eksisterer ikke i det nuværende forslag. På denne baggrund henstiller landsforeningen indtrængende, at lovforslaget ikke bliver vedtaget i den nuværende udformning.

Med venlig hilsen

EVAN JENSEN

Peter Gorm Hansen

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Statsministeren, Justitsministeren,  
Indenrigsministeren,  
Erhvervsministeren,  
Miljø- og Energiministeren,  
Miljø- og Planlægningsudvalget og  
Social- og Sundhedsudvalget.

*Spørgsmål 115:*

Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Kommunernes Landsforening af 26. maj 1997, jf. bilag 174.

*Svar:*

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål 114, for så vidt angår den generelle del af henvendelsen fra Kommunernes Landsforening.

Derudover har Kommunernes Landsforening fremsendt en række konkrete spørgsmål.

*Spørgsmål 1.1:*

Griber den nye konkurrencelov ind i kommunalbestyrelsernes nuværende kompetence til frit at vælge at producere sådanne serviceydelser inhouse?

*Svar:*

De omtalte serviceydelser (børnepasning, ældrepleje og miljøbeskyttelse, herunder bl.a. opgaver inden for affaldshåndtering, spildevand og vandforsyning) er ikke in house efter konkurrenceloven, idet konkurrencelovens inhouse-begreb omfatter fremstilling af varer eller tjenesteydelser ved egne ansatte til eget brug.

De omtalte serviceydelser er i udgangspunktet omfattet af konkurrencelovens erhvervsbegreb, idet de består i at udbyde tjenesteydelser på et marked. Dermed har aktiviteten en betydning for konkurrencen. Det betyder imidlertid ikke, at kommunalbestyrelsen ikke – som i dag – kan vælge at producere sådanne serviceydelser. Konkurrencelovens bestemmelser griber ikke ind i kommunalbestyrelsernes nuværende kompetence til frit at vælge at producere sådanne serviceydelser.

*Spørgsmål 1.2:*

Hvad gælder i den situation, at private virksomheder ønsker at udbyde serviceydelser inden for det pågældende område?

*Svar:*

Medmindre der er en regulering, der direkte hindrer det, er der intet, der hindrer private virksomheder i at udbyde de omtalte servicey-

delser. Hvorvidt en serviceydelse udbydes af det offentlige eller private, er ikke reguleret af konkurrenceloven.

*Spørgsmål 2.1:*

Skal kravet om, at en konkurrencebegrænsning er »nødvendig«, alene forstås som et krav om, at en kommunes beslutning af en konkurrencebegrænsning skal kunne begrundes som hensigtsmæssig ud fra en helhedsvurdering?

– En fortolkning af »nødvendig« i retning af »strengt nødvendig« vil medføre, at hensyn til konkurrenceforhold vil kunne medføre ringere løsninger for kommunerne og borgerne.

*Svar:*

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 114, kan kommunerne efter mit ændringsforslag anlægge en helhedsorienteret løsning. Løsningen kan således tage højde for de hensyn eller mål, der ligger bag ved den lovgivning, som pålægger kommunerne at udføre en opgave.

Samfundsmæssige hensyn som f.eks. hensyn til økonomien, miljø, forsyningsikkerhed m.v. kan indgå i en kommunal beslutning. Men når kommunerne har tilgodeset disse samfundsmæssige hensyn, f.eks. hensynet til miljøet, og hvis kommunen så stadig har flere løsningsmuligheder for at varetage opgaven, så skal kommunalbestyrelsen vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning.

Det er derfor ikke muligt at erstatte »nødvendig« med f.eks. »hensigtsmæssig«, ligesom en konkurrencebegrænsning ikke kan begrundes som hensigtsmæssig ud fra en helhedsbetragtning, netop fordi en kommunalbestyrelse skal vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning, når de øvrige hensyn bag lovgivningen i øvrigt er varetaget.

Ved at sikre, at kommunalbestyrelserne kan varetage de andre hensyn og mål, der ligger bag den lovgivning, som pålægger kommunen en opgave, vil kommunerne fortsat kunne levere løsninger af høj kvalitet for kommunen og dens borgere.

*Spørgsmål 2.2:*

Hvornår er en konkurrencebegrænsning unødvendig?

*Svar:*

En konkurrencebegrænsning er unødvendig, når den er overflødig for at udføre den opgave, kommunerne er pålagt ved lovgivning på forsvarlig vis, og ud fra de hensyn, som ligger bag den pågældende lovgivning.

*Spørgsmål 2.3:*

Sikrer lovændringen, at andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen kan inddrages i vurderingen af, om en konkurrencebegrænsning er nødvendig, eller skal kommunalbestyrelsens afgørelse alene træffes ud fra hensynet til konkurrencen?

*Svar:*

Lovændringen sikrer, at andre hensyn end hensynet til konkurrencen kan inddrages. Jeg skal henvise til bemærkningerne til ændringsforslaget. Det fremgår heraf, at undtagelsesbestemmelsen er begrundet i, at politisk bestemte reguleringer ikke skal kunne underkendes af konkurrencemyndigheden, idet »disse reguleringer kan være betinget af andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen«. Jeg skal i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål 114.

*Case vedr. forbrændingsegnet affald – helhedshensyn contra konkurrencehensyn*

Hvis den nødvendige forbrændingskapacitet kun kan sikres gennem den konkurrencebegrænsning, der ligger i at anvise alt affald til et enkelt forbrændingsanlæg, er konkurrencebegrænsningen nødvendig for at opfylde formålet om at »begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse«. Derfor vil konkurrencebegrænsningen være undtaget fra konkurrencelovens indgrebsbestemmelser, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt.

*Spørgsmål 3.1 fra Kommunernes Landsforening:*

Hvis en kommunalbestyrelse har besluttet en konkurrencebegrænsning, er det da kommunalbestyrelsen, der har kompetencen efter § 2, stk. 4, til at afgøre, om konkurrencebegrænsningen har været nødvendig?

*Svar:*

Det er kommunalbestyrelsen, der har kompetencen efter § 2, stk. 4, til at afgøre, om konkurrencebegrænsningen har været nødvendig. Det fremgår direkte af lovtæksten samt bemærkningerne.

## KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 26. maj 1997

Folketingets Erhvervsudvalg  
Christiansborg  
1240 København K

*Vedr. forslag til konkurrencelov*

Landsforeningen er blevet bekendt med, at der er udarbejdet et udkast til ændringsforslag til konkurrencelovens § 2, som skal indgå i Erhvervsudvalgets betænkning om konkurrenceloven. Ændringen fremgår af Erhvervsudvalgets betænkning af 22. maj 1997, som blev offentliggjort i dag.

Efter landsforeningens opfattelse synes konsekvenserne af ændringsforslaget at være yderst vidtrækkende i forhold til den oprindelige formulering af lovteksten.

Ændringsforslaget kan således i den nuværende udformning skabe usikkerhed om løsningen af et betydeligt antal kommunale opgaver, herunder børnepassning, ældrepleje, biblioteksvirksomhed, vandforsyning, affaldshåndtering, spildevand og energiforsyning.

For alle disse opgaver gælder det, at de i dag kan udføres på flere forskellige måder, hvorimod kommunerne med ændringsforslaget tilsyneladende fratages mulighederne for at træffe helhedsorienterede beslutninger, hvori andre væsentlige samfundsmæssige hensyn end hensynet til at undgå konkurrencebegrænsninger kan indgå.

Samfundsmæssige hensyn til økonomi, sociale forhold, miljø, forsyningssikkerhed m.v. kan således med ændringsforslaget kun indgå, hvis de fremgår direkte af lovgivningen.

Det ændrede lovforslag omfatter tilsyneladende både de situationer, hvor kommunen handler inden for kommunalfuldmagten, og situationer, hvor der er tale om lovbundne opgaver, som varetages decentralt, og hvor der hidtil har været hel eller delvis metodefrihed for kommunernes løsning af den konkrete opgave.

Kun en detaljeret statslig regulering, der helt vil bryde med principperne bag decentraliseringen af disse opgaver, kan herefter sikre et bredere helhedssyn i opgaveløsningen.

Det er landsforeningens klare opfattelse, at disse meget omfattende mulige konsekvenser af ændringsforslaget må have været helt utilstede.

En indarbejdelse af hele det offentlige område i konkurrenceloven bør ske på et klart og gennearbejdet grundlag. Denne klarhed eksisterer ikke i det nuværende forslag. På denne baggrund henstiller landsforeningen indtrængende, at lovforslaget ikke bliver vedtaget i den nuværende udformning.

Med venlig hilsen

EVAN JENSEN

Peter Gorm Hansen

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Statsministeren, Justitsministeren,  
Indenrigsministeren,  
Erhvervsministeren,  
Miljø- og Energiministeren,  
Miljø- og Planlægningsudvalget og  
Social- og Sundhedsudvalget.

## Uklarheder vedrørende ændringsforslag til konkurrenceloven (L 172) stillet i Erhvervsudvalgets betænkning

Landsforeningen har forgæves søgt at få belyst en række uklarheder vedrørende det ændringsforslag til konkurrenceloven, som er fremsat i Erhvervsudvalgets betænkning. Nogle af uklarhederne kan have vidtrækkende konsekvenser for den kommunale opgavevaretagelse.

### 1. Kommunale virksomhed, der ikke er omfattet af konkurrenceloven. (Udbudspligt for børnepasning og affaldsforbrænding?)

Kommunale in-house opgaver er ikke omfattet af konkurrenceloven. Det gælder både den gamle og nye konkurrencelov. Det fremgår imidlertid ikke klart af lovens tekst og bemærkningerne til § 2, om definitionen på in-house opgaver (selvudførte opgaver) også omfatter kommunale løsninger inden for områder som børnepasning, ældrepleje og miljøbeskyttelse, herunder bl.a. opgaver inden for affaldshåndtering, spildevand og vandforsyning.

#### Spørgsmål:

1.1. Griber den nye konkurrencelov ind i kommunalbestyrelsernes nuværende kompetence til frit at vælge at producere sådanne serviceydelser in-house?

1.2. Hvad gælder i den situation, at private virksomheder ønsker at udbyde serviceydelser inden for det pågældende område?

### 2. Det fremgår ikke klart hvad der menes med nødvendige konkurrencebegrænsninger. (Kommunale beslutninger ud fra helhedssyn eller kun ud fra konkurrencebetragtninger?)

Det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 2, at kommunalbestyrelsen alene kan træffe beslutninger om konkurrencebegrænsninger, såfremt konkurrencebegrænsningen er nødvendig, for at kommunen kan opfylde de opgaver, den er pålagt.

Det er meget uklart, hvorledes dette skal forstås. I bemærkningerne til bestemmelsen står der på den ene side, at kommunen skal vælge den mindst konkurrenceforvridende løsning

ved udførelsen af en given erhvervsvirksomhed. På den anden side står der også, at nødvendigheden af en konkurrencebegrænsning afhænger af de hensyn eller mål, der ligger bagved den pågældende lovgivning.

#### Spørgsmål:

2.1. Skal kravet om, at en konkurrencebegrænsning er »nødvendig«, alene forstås som et krav om, at en kommunes beslutning af en konkurrencebegrænsning skal kunne begrundes som hensigtsmæssigt ud fra en helhedsvurdering?

– En fortolkning af »nødvendig« i retning af »strengt nødvendig« vil medføre, at hensyn til konkurrenceforhold vil kunne medføre ringere løsninger for kommunerne og borgerne.

2.2. Hvornår er konkurrencebegrænsning unødvendig?

2.3. Sikrer lovændringen, at andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen kan inddrages i vurderingen af, om en konkurrencebegrænsning er nødvendig, eller skal kommunalbestyrelsens afgørelse alene træffes ud fra hensynet til konkurrencen?

#### CASE vedr. forbrændingsegnede affald

– *helhedssyn contra konkurrencehensyn* –

Kommunerne er pålagt at forbrænde alt forbrændingsegnede affald. Kommunerne sikrer gennem affaldsplanlægning, at der etableres tilstrækkelig forbrændingskapacitet. Når kommunerne gennem planlægningen har sikret sig adgang til den nødvendige kapacitet på et givet anlæg, anvises affaldet til dette anlæg. Anvisningen begrænser naturligvis konkurrencen.

Bekendtgørelsen foreskriver ikke kommunerne at anviser kun til ét anlæg. Miljøbeskyttelsesloven pålægger kommunerne at »forestå« affaldsbortskaffelsen, og lovens formål er bl.a. »at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse«. På den anden side er muligheden for at anviser til kun et anlæg en forudsætning for at



kommunerne kan tage ansvar for, at der er den nødvendige kapacitet til rådighed i Danmark.

Der er således gode grunde til, at den kommunale regulering er hensigtsmæssig. Men det er uklart, om man kan sige, at kommunernes regulering er en »nødvendig følge« af miljøbeskyttelsesloven, eller »nødvendig for at kommunalbestyrelsen kan opfylde de opgaver den er pålagt«.

3) *Det fremgår ikke klart, hvilken myndighed der har kompetencen til at afgøre om en konkurrencebegrænsning er nødvendig*

Det fremgår af ændringsforslagets § 2, stk. 4, at afgørelsen af om en konkurrencebegrænsning er omfattet af undtagelsen i § 2, stk. 2, træffes af den myndighed, der har fastsat reguleringen eller truffet beslutningen.

*Spørgsmål:*

3.1. Hvis en kommunalbestyrelse har besluttet en konkurrencebegrænsning, er det da kommunalbestyrelsen, der har kompetencen efter § 2, stk. 4 til at afgøre om konkurrencebegrænsningen har været nødvendig?

*Spørgsmål 117:*

Kan regeringen bekræfte, at der med ændringsforslaget til § 2, stk. 2, ikke er tale om en ændring af sigtet med bestemmelsen f.eks. med relation til affalds-, spildevands- og vandforsyningsområdet?

*Svar:*

I forlængelse af mine tilkendegivelser i forbindelse med 2. behandlingen kan regeringen bekræfte, at sigtet med § 2, stk. 2, fortsat er at sikre, at politisk bestemte reguleringer ikke skal kunne underkendes af konkurrencemyndigheden, da disse kan være betinget af andre samfundsmæssige hensyn end hensynet til konkurrencen.

*Miljø- og energiministerens besvarelse af spørgsmål 117*

Kan regeringen bekræfte, at der med ændringsforslaget til § 2, stk. 2, ikke er tale om en ændring af sigtet med bestemmelsen f.eks. med relation til affalds-, spildevands- og vandforsyningsområdet?

*Svar:*

Erhvervsministeren har i sin besvarelse af samme spørgsmål bekræftet, at sigtet med § 2, stk. 2 fortsat er at sikre, at politisk bestemte reguleringer ikke skal kunne underkendes af konkurrencemyndigheden, da disse kan være betinget af andre hensyn end hensynet til konkurrencen.

Denne besvarelse kan jeg tilslutte mig.

*Spørgsmål 118:*

Kan ministeren bekræfte, at konkurrenceloven ikke medfører en pligt for kommuner til at udlicitere affalds-, spildevands- og vandforsyningsområdet?

*Svar:*

Konkurrencelovens regler er ikke bestemte for, hvornår staten eller kommunen skal udlicitere en opgave eller selv forestå varetagelsen. Det fremgår blandt andet af min besvarelse af spørgsmål 24 og 96.

Jeg kan derfor bekræfte, at konkurrenceloven ikke medfører en pligt for kommunerne til at udlicitere affalds-, spildevands- og vandforsyningsområdet.

*Spørgsmål 119:*

Ministeren bedes uddybe sætningen i bemærkningerne til ændringsforslaget til § 2 om, »at en kommunalbestyrelse skal vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning« i relation til affaldsbehandlingen, vandforsyningsområdet og spildevandsbehandlingen.

*Svar:*

Som det er anført i bemærkningerne til mit ændringsforslag, kan kommunalbestyrelsen i sin tilrettelæggelse af de opgaver, den er pålagt efter lovgivningen, inddrage de hensyn, der ligger bag den konkrete lovgivning.

De hensyn, som kommunalbestyrelsen kan inddrage, hvis den fastsætter en konkurrencebegrænsning, vil afhænge af hensynene bag den konkrete lov. Der er således ikke tale om, at konkurrenceloven begrænser de hensyn, der måtte ligge bag den pågældende lovgivning, og som dermed ligger bag en kommunalbestyrelses beslutning.

Det er muligt for en kommunalbestyrelse at anlægge en mere helhedsorienteret løsning for at varetage de hensyn eller mål, der ligger bagved den pågældende lovgivning. Samfunds-

mæssige hensyn til økonomien, sociale forhold, miljø, forsyningssikkerhed m.v., kan således indgå i en helhedsorienteret kommunal beslutning.

Men når en kommune har tilgodeset de andre samfundsmæssige hensyn, og hvis kommunalbestyrelsen så stadig har flere løsningsmuligheder ved fastlæggelsen af rammerne for opgaven, så skal kommunalbestyrelsen vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning.

I relation til affaldsbehandling, vandforsyning og spildevandsområdet kan bemærkningerne derfor uddybes på følgende måde: Konkurrenceloven regulerer ikke, om udførelsen af en opgave sker ved kommunens egen foranstaltning eller af tredjemand. Kommunen skal varetage de hensyn eller mål, der ligger bag den respektive lovgivning på affaldsbehandlingsområdet, vandforsyningsområdet og spildevandsbehandlingsområdet. Men når de hensyn er varetaget, bestemmer konkurrenceloven, at kommunen ved fastlæggelsen af rammerne for den eller dem, der udfører opgaven, skal vælge den mindst konkurrencebegrænsende løsning.

*Spørgsmål 120:*

Ministeren bedes kommentere henvendel-

sen fra Kommunernes Landsforening af 28. maj 1997, jf. bilag 181.

*Svar:*

Henvendelsen fra Kommunernes Landsforening giver mig anledning til følgende bemærkninger:

Landsforeningen giver i sin henvendelse udtryk for, at det er foreningens opfattelse, at spørgsmålet om en opgave overhovedet kan varetages af en kommune, som hidtil henhører under de almindelige kommunale tilsynsmyndigheders kompetence.

Konkurrencelovens bestemmelser berører ikke spørgsmålet om, hvilke opgaver kommunerne kan varetage. Afgørelse af dette spørgsmål vil derfor, i samme omfang som hidtil, henhøre under de kommunale tilsynsmyndigheders kompetence.

For så vidt angår spørgsmålet om at vurdere, om en kommunalt etableret konkurrencebegrænsning er i overensstemmelse med loven (konkurrenceloven), så træffes denne afgørelse efter lovforslagets § 2, stk. 4, af den myndighed m.v., der har truffet beslutningen. Det følger dog af dansk rets almindelige regler, at den endelige afgørelse af spørgsmålet henhører under domstolene, jf. grundlovens § 63. Dette fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

## KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 26. maj 1997

Folketingets Erhvervsudvalg  
Christiansborg  
1240 København K

*Vedr. forslag til konkurrencelov*

Landsforeningen er blevet bekendt med, at der er udarbejdet et udkast til ændringsforslag til konkurrencelovens § 2, som skal indgå i Erhvervsudvalgets betænkning om konkurrenceloven. Ændringen fremgår af Erhvervsudvalgets betænkning af 22. maj 1997, som blev offentliggjort i dag.

Efter landsforeningens opfattelse synes konsekvenserne af ændringsforslaget at være yderst vidtrækkende i forhold til den oprindelige formulering af lovtæksten.

Ændringsforslaget kan således i den nuværende udformning skabe usikkerhed om løsningen af et betydeligt antal kommunale opgaver, herunder børnepasning, ældrepleje, biblioteksvirksomhed, vandforsyning, affaldshåndtering, spildevand og energiforsyning.

For alle disse opgaver gælder det, at de i dag kan udføres på flere forskellige måder, hvorimod kommunerne med ændringsforslaget tilsyneladende fratages mulighederne for at træffe helhedsorienterede beslutninger, hvori andre væsentlige samfundsmæssige hensyn end hensynet til at undgå konkurrencebegrænsninger kan indgå.

Samfundsmæssige hensyn til økonomi, sociale forhold, miljø, forsyningssikkerhed m.v. kan således med ændringsforslaget kun indgå, hvis de fremgår direkte af lovgivningen.

Det ændrede lovforslag omfatter tilsyneladende både de situationer, hvor kommunen handler inden for kommunalfuldmagten, og situationer, hvor der er tale om løvbundne opgaver, som varetages decentralt, og hvor der hidtil har været hel eller delvis metodefrihed for kommunernes løsning af den konkrete opgave.

Kun en detaljeret statslig regulering, der helt vil bryde med principperne bag decentraliseringen af disse opgaver, kan herefter sikre et bredere helhedssyn i opgaveløsningen.

Det er landsforeningens klare opfattelse, at disse meget omfattende mulige konsekvenser af ændringsforslaget må have været helt utilsigtede.

En indarbejdelse af hele det offentlige område i konkurrenceloven bør ske på et klart og gennearbejdet grundlag. Denne klarhed eksisterer ikke i det nuværende forslag. På denne baggrund henstiller landsforeningen indtrængende, at lovforslaget ikke bliver vedtaget i den nuværende udformning.

Med venlig hilsen

EVAN JENSEN

Peter Gorm Hansen

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Statsministeren, Justitsministeren,  
Indenrigsministeren,  
Erhvervsministeren,  
Miljø- og Energiministeren,  
Miljø- og Planlægningsudvalget og  
Social- og Sundhedsudvalget.

**KOMMUNERNES LANDSFORENING**

Den 26. maj 1997

Folketingets Erhvervsudvalg  
Christiansborg  
1240 København K

*Vedr. forslag til konkurrencelov*

Som nævnt i brev af d.d., finder landsforeningen at det på en lang række punkter er uklart hvilke konsekvenser lovforslaget vil få i relation til kommunerne.

Landsforeningen har haft en række spørgs-

mål i forbindelse med Erhvervsudvalgets betænkning, som har dannet grundlag for den tidligere fremsendte skrivelse. Landsforeningen finder som tidligere nævnt ikke, at disse spørgsmål er blevet tilstrækkelig afklaret.

Spørgsmålet fremsendes hermed.

Med venlig hilsen

HANS BERTELSEN

Kopi af denne skrivelse afsendt til ordførerne for partierne.

Kommunernes Landsforening  
Gyldenløvesgade 11  
DK 1600, København V